

Školstvo

Základná škola s materskou školou Dobrá Voda je rovnako, ako školy v iných obciach, centrom výchovy, vzdelávania, kultúry i športu detí a mládeže. Školu tvoria budovy materskej školy, základnej školy a telocvične. Súčasťou školského areálu je aj školská jedáleň a Škola v prírode Dobrá Voda, ktoré však prešli pod kompetencie VÚC Trnava, kým zriaďovateľom ZŠ s MŠ je Obecný úrad Dobrá Voda.

Celý školský komplex bol odovzdaný do prevádzky na jeseň v roku 1967. V tých časoch bol pýchou obce, žiaľ, netrvalo to dlho. Už v roku **1981** bola plno-organizovaná škola v Dobrej Vode zrušená a žiaci museli od 5. ročníka dochádzať do školy v susednej obci Dechtice, vzdialenej 8 km. Časť priestorov základnej školy začala slúžiť ako Škola v prírode, časť naďalej fungovala ako málotriedna ZŠ pre ročníky 1. – 4. Od **1. januára 2001** sa základná škola stala právnym subjektom, **1. júla 2002** prišlo k zlúčeniu základnej školy s materskou školou a vznikol nový právny subjekt Základná škola s materskou školou Dobrá Voda, ktorého zriaďovateľom sa stala Obec Dobrá Voda.

Odkedy presne existuje škola na Dobrej Vode nie je známe. Jej vznik možno právom spájať s existenciou fary v obci. Cirkev v minulosti popri farách zriaďovala tzv. farské školy. Ich vznik sa odvodzuje z nariadení cirkevných snemov a kráľa Karola Veľkého, aby farári naučili veriacich modlitby a vybraných mladíkov spievať, čítať a prisluhovať pri bohoslužbách, slúžili hlavne pre bohoslužobné ciele. Na Slovensku až do tereziánskych školských reforiem nejestvoval organizačne jednotný systém školstva. Katolícka cirkev sa spravovala podľa nariadenia carihradského koncilu, ktorý nariaďoval kňazom zriaďovať na dedinách školy bez požiadavky akýchkoľvek poplatkov, okrem dobrovoľných darov. Učivo predpisovali cirkevné snemy. Trnavská synoda v roku 1560 nariadila všetkým kňazom, aby si každá farnosť ustanovila učiteľa, ktorý by

deťom dával základné vzdelanie a vychovával žiakov v duchu pravej viery. Nadaní chlapci bývali na odporučenie preceptora alebo miestneho kňaza posielaní z elementárnych škôl na meské školy. V 16. a 17. storočí bolo pre poddanské deti povinné nedeľné kostolné vyučovanie katechizmu, kde si osvojili základné znalosti z náboženstva a mravov. Žiaci mali predpísanú dennú účasť na svätej omši a mesačnú svätú spoveď. Učitelia im mali byť v tom príkladom. Učiteľ bol zároveň obecným pisárom, písal zápisnice, spisoval úradné dokumenty, vybavoval korešpondenciu richtára. Za učenie dostával za každé dieťa, ktoré navštevovalo školu, od rodičov "zosyp" v obilí.

Za panovania Márie Terézie (1740 – 80) v roku 1754 bola v obci jednotriedna škola, ktorá mala slamenú strechu. Plat učiteľa bol vtedy 8 zlatých ročne, tak isto ako plat richtára. Tereziánske školstvo položilo základy všeobecnej gramotnosti ľudových vrstiev spoločnosti a vo významnej miere prispela k rastu ich vzdelanosti. Reforma školstva vychádzala zo zásady, že škola je politikum, a preto aj hlavný smer školskej výchovy musí udávať štát. Podľa Márie Terézie má byť občan prakticky a primerane vzdelaný svojmu spoločenskému postaveniu. Vidiecke školy nedosahovali u nás vysokú úroveň, lebo zemepáni nemali veľký záujem na vzdelávaní detí svojich poddaných. Tie mali predovšetkým pokračovať v práci svojich rodičov. Vlastníkom školy býval zemepán. Fakticky ju spravoval miestny pán farár.

V roku 1768 podľa obecného rozpočtu na školu dali 17 zlatých a 39 denárov. Na škole sa vtedy vyučovalo po slovensky.

2. augusta 1777 Uhorská kráľovská miestodržiteľská rada publikovala: "Ratio educationis" – organizačný poriadok pre školskú sústavu v Uhorsku, ktorá tvorila základy rozsiahlej reformy školstva, v ktorej bolo školstvo chápané ako politická záležitosť. Obsahoval študijný poriadok a administratívne predpisy. 4. novembra 1806 sa uskutočnila II. reforma školstva, ktorá ustanovila školopovinný vek od 6. – do 12. rokov. Dedinské školy sa nazývali triviálky.

V 19. storočí tu pôsobil učiteľ Imrich Šmeringa (do roku 1853)

a jeho syn Ján.

Dozor nad školami mali školské stolice. Predseda školskej stolice bol Martin Lackovič, miestny farár a priateľ Jána Hollého. Jej členmi boli ex offio miestny duchovný, zástupca učiteľského zboru. Ostatných členov na tri roky menovala obec. V právomoci školskej stolice bolo voliť učiteľov, rozhodovať o ich plate, dozerať na školskú dochádzku, vyučovanie, atď..

V škole sa učilo po slovensky bez akýchkoľvek pomôcok, bez kníh a máp, mali len tzv. abecedné tabule. Vyučovanie malo kresťanského a národného ducha.

Pri organistovi, učiteľovi bol i výpomocný – tzv. preceptor. Učebné predmety boli: čítanie, písanie, rátanie, náboženstvo a spev. Učiteľ vždy vykonával i ďalšie funkcie v obci, bol často notárom, organistom, dirigentom kostolnej hudby a spevokolu.

Potom bol učiteľom a organistom Anton Nižňanský (1853 – 98). Bol dobrý hudobník a založil i dychovú hudbu. Plat učiteľa bol 50 zlatých a organistu 93 zlatých. Okrem toho dostával od patróna grófa Pálffyho ročne 12 kubických metrov dreva a 6 q raži od cirkevníkov ako zosyp.

Škola bola rímskokatolícka a budova bola zväčšená, vyučovalo sa už aj nemecky. Predpísané predmety boli: náboženstvo, čítanie, písanie a počty. Učebnice boli vtedy veľkou vzácnosťou. Bol to šlabikár a katechizmus.

V rokoch 1855 – 73 bol predsedom školskej správy farár Jozef Novotný. V školskom roku 1855 – 56 bolo v škole 68 žiakov a v školskom roku 1868 – 69 bolo v škole 90 žiakov.

Na jar ana jeseň bolo v triedach voľnejšie, lebo mnohí žiaci nechodili do školy, museli totiž doma pomáhať pri poľných prácach a pásť dobytok.

V roku 1867 sa začalo učiť aj po maďarsky a v škole pracovali i výpomocní učitelia. Po Nižňanskom nastúpil Anton Bessko (1898 – 1914) a pani učiteľka Ferdinanda Zalegerová. V roku 1903 prišiel na Dobrú Vodu Jozef Janeček, diplomovaný učiteľ. Školský rok nemal presne stanovený začiatok a koniec.

Do vydania Apponyiovského zákona v roku 1907 sa vyučovalo stále aj po slovensky. Potom sa všetko okrem náboženstva učilo

po maďarsky. Tento zákon negatívne premenil ducha školy, jeho účelom bolo naučiť deti v škole po maďarsky tak, aby im potom bola slovenčina nepotrebná a zbytočná.

V roku 1908 bola postavená nová trojtriedna škola, ktorú navštevovalo 190 detí.

Cez vojnu bola školská dochádzka nepravidelná. Po vojne bola škola čisto slovenská, učenie začalo v novom národnom duchu, ale boli ťažkosti s učebnicami a pomôckami, lebo ich bol nedostatok. Cez zimu museli deti priniesť každý deň jedno polienko dreva na kúrenie v škole. Žiaci chodili do školy päť dní v týždni, štvrtok bol feriálny deň, kedy sa v škole nevyučovalo. Deti chodili zo školy pekne v dvojrade. Keď prechádzali okolo staršieho človeka, všetci ho spoločne pozdravili: Pochválen Pán Ježiš Kristus, načo dotyčný odpovedal: Naveky amen. Keď ľudia pracovali, vtedy sa ešte pridalo: Pomáhaj Pán Boh. Žiaci chodili na obed domov a po obede sa zišli znovu na dve hodiny v škole. Rodičia príliš nekládli dôraz na prospech žiaka v škole, pre nich stačilo, aby žiak vedel čítať, písať a počítat. Školský rok sa začínal slávnostným "Veni sancte" (prosbou o pomoc Ducha Svätého počas školského roku) a sv. omšou. Na konci školského roku chodievali žiaci s učiteľmi na výlety. Školský rok sa končil slávnostným "Te Deum" (Teba Bože chválime – poďakovaním za dosiahnuté úspechy počas školského roku) a svätou omšou. V školskom roku 1926/27 bola na dobrovodskej škole zriadená školská sporiteľňa. Za peniaze, ktoré si tu deti počas roka usporili, sa podnikali rôzne výlety. Deti s učiteľmi v tých rokoch navštívili Budapešť, Viedeň, Žilinu, Piešťany, Devín. Vznikla aj školská knižnica. Učiteľský zbor vyvíjal významnú osvetovú činnosť. Škola bola od roku 1927 štvortriedna a od roku 1932 päťtriedna. Blahodárne účinkovanie učiteľov zanechalo stopy a obyvateľstvo obce bolo známe ako mierne a rozvážne.

Riaditeľom školy bol Jozef Janeček, ktorý viedol v škole hudobný krúžok, ktorého cieľom bolo pestovať zborový spev cirkevný a svetský. Hudobný krúžok úspešne pôsobil pri rôznych

cirkevných a kultúrnych akciách v obci a okolí. V obci sa v tom čase veľmi často hrávali divadlá. Hry naštudovali a odohrali žiaci miestnej školy pod vedením učiteľov.

Zo športovej činnosti možno predovšetkým spomenúť futbal, bol tu založený športový futbalový klub.

Od roku 1951, po ňom do roku 1962 bol riaditeľom školy Gejza Fixek, známy kreslič a maliar.

Dňa 14. októbra 1967 slávnostne otvorili novú základnú školu.

Celková veľkosť súborov podľa výberu: **4,1 MB.**

ŠKOLSKÉ DOKUMENTY (1)

[Schválený rozpočet ZŠ s MŠ Dobrá Voda 2019 - 2021](#)

(4,1 MB - 17.12.2018 - 0x)

Poznámka: Údaje uvedené za názvom súboru: Veľkosť súboru-Dátum pridania-Počet zobrazení)